

РОБЪРТ ШЕКЛИ

ПЛАНИНАТА БЕЗ ИМЕ

Превод от английски: Владимир Германов, 1996

chitanka.info

Когато Морисън излезе от палатката на шефовете, Денг, наблюдаващият, беше заспал с отворена уста, отпуснат върху брезентовия стол. Морисън се постара да не го събуди — и без това имаше предостатъчно грижи.

Трябваше да се срещне с пратениците на туземците — същите идиоти, които биеха тамтама по скалите. После щеше да проконтролира разрушаването на планината без име. Помощникът му, Ед Лърнър, сега беше там. Най-напред обаче трябваше да види на какво се дължи последната авария.

Когато мина през работническия лагер, вече беше обяд. Мъжете се подпираха на гигантските земекопни машини, ядяха сандвичи и пиеха кафе. Всичко изглеждаше нормално, но Морисън ръководеше планетарни строежи вече достатъчно дълго, за да долови лошите признаци. Никой не подхвърли шега, никой не го заговори. Хората седяха на прашната пръст в сенките на машините и чакаха да се случи нещо друго.

Този път беше пострадал мощният ринач марка „Оуънс“. Висеше на счупената си ос, както го бяха оставили работниците, а двамата оператори седяха в кабината и чакаха.

— Как стана това? — попита Морисън.

— Не знам — отговори главният оператор и избърса потта от очите си. — Като че ли пътят пропадна. Някак си се изкриви на една страна.

Морисън изсумтя и изрита гневно огромната предна гума. Тази машина можеше да падне от пет метра върху скала и дори да не ѝ се изкриви калникът. Това бяха най-здравите съоръжения от този вид. Пет от поверените му вече бяха извън строя.

— Тук нищо не е както трябва — обади се помощник-операторът, сякаш това обясняваше всичко.

— Не внимавате достатъчно — каза Морисън. — Не можете да работите с това чудовище както работите на Земята. С каква скорост се движехте?

— Петнайсет мили в час — отговори главният оператор.

— Естествено — отвърна Морисън.

— Вярно е! Пътят като че ли изчезна и...

— Да, да — прекъсна го Морисън. — Питам се кога ли най-накрая дебелите ви глави ще проумеят, че това тук не е състезателната

писта в Индианаполис. И двамата ви отрязвам с по половин надница.

Обърна се и се отдалечи. Сега му бяха ядосани. Много добре, ако това щеше да успокои суеверните им мозъци.

Тръгна към планината без име, когато радистът показа глава от палатката си и го повика.

— За теб е, Мори. Земята.

Морисън пое слушалката. При пълно усилване едва успя да различи гласа на Шотуел, председателя на борда на директорите на Транстерън Стийл.

— Какво бави работата? — попита Шотуел.

— Злополуки — отговори Морисън.

— Пак ли?

— Боя се, че да.

Последва дълга пауза.

— А защо, Морисън? — попита след това Шотуел. — Според данните повърхността на планетата е мека, нали?

— Мека е — съгласи се Морисън неохотно. — Просто нямаме късмет, това е. Така или иначе, продължаваме.

— Надявам се. Наистина се надявам. Там сте вече близо месец, а не сте построили нито един град, нито едно пристанище, дори не и път. Първата ни реклама вече се появи и ни заливат с искания за информация. Много хора желаят да се заселят там, Морисън! Заедно с предприятията си и всичко останало.

— Знам.

— Не се съмнявам, че знаеш. Само че искат готова планета и фиксирани дати за транспортиране. Ако ние не можем да им ги осигурим, ще им ги осигурят „Дженерал Канстръкшън“, „Джоунс и Хийм“ или „Земя-Марс“. Има достатъчно планети. Разбираш за какво става дума, нали?

Откакто започнаха злополуките настроението на Морисън беше непостоянно и сега той неочаквано избухна:

— Какво, по дяволите, искаш от мен? Да не мислиш, че го правя нарочно? Можеш да вземеш скапания си договор и да го...

— Добре, добре — прекъсна го Шотуел веднага. — Не обвинявам теб лично. Ние вярваме, убедени сме, че си най-добрият в професията, само че акционерите...

— Ще направя всичко възможно — отсече Морисън и прекъсна връзката.

— Лошо — промърмори радистът. — А може би акционерите биха предпочели да дойдат тук с по една лопата?

— Остави шегите — каза му Морисън и забързано се отдалечи.

Лърнър го очакваше на контролния пункт „Ейбъл“ и гледаше мрачно планината. Беше по-висока от земния връх Еверест и снегът по височините сияеше в розово на светлината на следобедното слънце. Никой не ѝ бе дал име.

— Зарядите поставени ли са? — попита Морисън.

— Още няколко часа. — Лърнър се поколеба. Освен че беше помощник на Морисън, беше и любител природозащитник — дребен, старателен посивял човек.

— Това е най-високата планина на планетата — каза Лърнър. — Не можа ли да я спасиш?

— Никакъв шанс. Мястото е ключово. Тук трябва да има океанско пристанище.

Лърнър кимна и погледна тъжно към планината.

— Наистина е жалко. Никой не я е изкачвал.

Морисън се обърна рязко към него и го изгледа ядосано.

— Слушай, Лърнър — каза той, — знам, че никой не се е изкачвал на тази планина. Ясно ми е какво означава унищожаването ѝ. Само че ти знаеш не по-зле от мен, че ще трябва да изчезне. Защо дълбаеш?

— Не исках да...

— Работата ми не е да се възхищavam на пейзажа. Мразя природните забележителности. Задачата ми е да приведа това място в съответствие с нуждите на човешките същества.

— Раздражителен си — отбеляза Лърнър.

— Просто престани с намеците си, това е.

— Добре.

Морисън избърса запотените си длани в крачолите на панталона си, усмихна се леко, сякаш искаше да се оправдае и каза:

— Хайде да отидем в лагера, за да видим какво е намислил проклетият Денг.

Тръгнаха. Лърнър се обърна и видя планината без име очертана в червено на фона на небето.

Дори и планетата нямаше име. Местните жители я наричаха Умгча или Онгия, но това беше без значение. Нямаше да има официално име докато рекламните специалисти на Транстерън Стийл не измислеха нещо приятно за слуха на няколко милиона потенциални заселници от пренаселените вътрешни планети. Междувременно я наричаха чисто и просто Обект 35. На планетата бяха докарани няколко хиляди работници и много машини. Под ръководството на Морисън те трябваше да се разгърнат, да унищожават планини, да изграждат равнини, да местят цели гори и пренасочват реки, да топят ледници, да оформят континенти, да копаят нови морета и да превърнат Обект 35 в нов удобен дом за уникалната и придиричлива технологична цивилизация на вида хомо сапиенс.

Вече десетки планети бяха преобразени по земен образец. Не се очакваше Обект 35 да създаде някакви необичайни проблеми. Мястото беше спокойно, с обширни равнини, топли морета и полегати хълмове. Но нещо не беше наред. На тази опитомена територия непрекъснато ставаха аварии — повече от статистически вероятното. Изнервените работници реагираха и влошаваха положението още повече. Всичко допринасяше за това. Стана сбиване между булдозеристи и сапъори. Един от готвачите изпадна в истерична криза заради тава картофено пюре, а кучето на счетоводителя ухапа касиера по глезена. Дреболиите водеха до по-големи неприятности.

А работата — рутинна работа на безпроблемна планета — още не бе започнала истински.

В палатката на шефовете Денг се бе събудил и гледаше с примижал поглед чаша уиски с лед.

— Охо! — възкликна той. — Е, как върви работата?

— Добре — отвърна Морисън.

— Радвам се да го чуя — каза Денг натъртено. — Приятно ми е да ви гледам как работите. Ефективно. Уверено. Умело.

Морисън нямаше никаква власт над този човек или нещата, които той приказва. Според законодателството, свързано със строителството, на всички строежи трябваше да присъстват и представители на другите компании. Това бе направено, за да се реализира съдебното решение за „унификация на методите“ в планетарното строителство. В действителност обаче представителите на другите фирми не се стремяха да подобрят собствените им методи, а търсеха слабости, от които да се възползват. Ако успеят да извадят шефа на строежа от равновесие, толкова по-добре. Денг беше майстор в тази област.

— И какво сега? — попита той.

— Ще свалим една планина — отговори Лърнър.

— Браво! — извика Денг и се надигна. — Онази голямата? Отлично! — Изправи глава нагоре и се загледа замечтано в тавана. — Тази планина е била тук, когато човекът е риел калта, за да търси насекоми или е крадял мършата на хищниците. Дори по-рано! — Денг се засмя щастливо и отпи от чашата си. — Тази планина се е издигала над морето, когато човекът... имам предвид нашия горд вид хомо сапиенс — е бил медуза, която се е чудела дали да заживее на сушата или да продължи в морето.

— Добре — прекъсна го Морисън. — Стига толкова.

Денг го изгледа насмешливо.

— Но аз се гордея с теб, Морисън. Гордея се с всички нас. От времето на медузите сме изминали дълъг път. За един ден можем да сринем това, което природата е оформяла милион години. Можем да сринем тази скапана планина и да я заменим със стоманобетонен град, който гарантирано ще издържи столетие.

— Млъкни! — сръза го Морисън и тръгна ядосано напред. Лърнър сложи ръка на рамото му, за да го успокои. Да удариш наблюдател означаваше да загубиш правото си да работиш.

Денг глътна остатъка от питието си и продължи напевно:

— Майката природа да стои настрана! Треперете, скали и хълмове, изпълнете се със страх, велики океани и морета, чак до черните си дълбини, където във вечна тишина пълзят противни чудовища! Защото великият Морисън е дошъл, за да пресуши морето и да го превърне в безобидно езеро, да изравни хълмовете и да построи върху тях дванайсетлентови магистрали с мотели вместо дървета, с

маси за пикник, вместо храсти, закусвални вместо скали, бензиностанции вместо пещери, реклами вместо планински потоци и всевъзможни други измислици на човека полубог.

Морисън се изправи рязко и излезе от палатката. Лърнър го последва. Шефът имаше чувството, че щеше да е по-добре да удари Денг по физиономията и да зареже цялата гадна работа. Нямаше да го направи, защото си даваше сметка, че тъкмо това бе целта на наблюдателя, тъкмо за това му плащаха неговите босове.

От друга страна, питаше се той, би ли се ядосвал толкова, ако в думите на Денг нямаше поне трошичка истина?

— Туземците чакат — каза Лърнър, когато го настигна.

— Не искам да се срещам с тях сега — отвърна Морисън. Но някъде в далечината чуваше тамтамите и свирките им. Дори и те изнервяха хората му. — Добре де — добави след малко.

* * *

Трима местни стояха край северния вход. С тях беше и преводачът на лагера. Бяха от човешки тип — жилести, голи диваци от каменната ера.

— Какво искат? — попита Морисън.

— Казано с две думи, господин Морисън, изглежда са променили решението си. Искат да получат планетата си обратно и да върнат всичките подаръци, които са получили.

Морисън въздъхна. Нямаше как да им обясни, че Обект 35 не е „тяхна“ планета или пък на някой друг. Териториите не можеха да се притежават, а само да се обитават. Съдник беше необходимостта. Планетата по право принадлежеше на няколкото милиона земни заселници, които щяха да я използват и едва след това на няколкото хиляди диваци, които се влачеха в мизерията си по повърхността ѝ. Поне такава беше възприетата на Земята философия.

— Разкажи им отново за великолепия резерват, който сме предвидили за тях. Кажим им, че ще ги храним, обличаме, образовваме...

Денг се бе приближил неусетно.

— Ще ги изумим с милостта си — добави той. — За всеки ще има ръчен часовник, чифт обувки, каталог на позволените от

правителството посевни семена. За всяка жена червило, калъп сапун, чифт пердета от истински памук. За всяко село железопътна гара, фирмен магазин и...

— Това е вмешателство в работата ми — прекъсна го Морисън.
— При това пред свидетели.

Денг знаеше правилата.

— Извинявай, старче — каза той и се отдалечи.

— Казаха, че са променили решението си — обади се преводачът. — Настояват да се върнем на демонската си земя в небето или ще ни унищожат със силна магия. Свещените там-тами в момента подготвят проклятието и събират духовете.

Морисън изгледа диваците със съжаление. Почти на всяка планета възникваха подобни проблеми с туземното население. Нецивилизованите винаги отправяха безсмислени заплахи от този род, защото имаха високо мнение за способностите си и нямаха понятие за мощта на модерните технологии. Познаваше примитивните същества много добре. Велики самохвалковци, ненадминати убийци на местните породи зайци и мишки. Обикновено по петдесетина от тях погваха някой уморен бизон и го тормозеха докато съвсем се изтощи, защото не смееха да се приближат и да го убият с тъпите си копия преди това. А как пируваха после! За какви колосални герои се имаха!

— Кажи им да вървят по дяволите — изръмжа Морисън накрая.
— Обясни им, че ако още веднъж се доближат до лагера, ще ги сполети магия, която наистина действа.

— Обещават големи неприятности от пет свръхестествени вида
— извика преводачът след него.

— Включи го в доктората си — отвърна Морисън и преводачът се усмихна щастливо.

В пет следобед всичко бе готово — планината без име можеше да бъде взривена. Лърнър излезе, за да направи последна проверка, а Денг, който за първи път влизаше в ролята си на истински наблюдател, разглеждаше чертежа, на който бяха обозначени местата на зарядите. После всички се оттеглиха зад прикритията си. Морисън отиде в командния пункт.

Началниците на секции започнаха да докладват един по един готовността на хората си. Метеорологът погледна последните показания на приборите и заяви, че условията са благоприятни. Фотографът направи последната снимка на планината.

— Готови — изкомандва Морисън и свали предпазителите от пулта на главната детонаторна кутия.

— Погледни небето — промърмори Лърнър.

Морисън вдигна очи. Наближаваше залез, от запад се бяха появили гъсти черни облаци и покриваха жълтеникавото небе. Върху лагера се спусна тишина и дори там-тамите от близките хълмове замлъкнаха.

— Десет секунди, девет, осем... три, две, една, огън! — извика Морисън и натисна контактния ключ. В този момент почувства вятъра върху лицето си.

В мига, преди планината да се взриви, той инстинктивно стисна бутона, за да опита да предотврати необратимото.

Още преди хората да се разкрещят, разбра, че зарядите са поставени лошо, ужасно лошо.

После, останал сам в палатката си, след като ранените бяха занесени в болницата, а мъртвите — погребани, Морисън опита да възстанови събитията, довели до трагедията. Разбира се, ставаше дума за нещастен случай — внезапната промяна в посоката на вятъра, неочаквано крехката скала под повърхностния слой, престъпната глупост на работниците, поставили двойни заряди тъкмо на местата, на които биха причинили най-големи щети.

Поредната авария извън статистическата вероятност, каза си той и изведнъж се надигна.

За първи път му мина през ума, че тези аварии може би са станали с нечия помощ.

Абсурд! Но планетарното строителство беше сложна работа, налагаше се да се управляват огромни маси хора. Аварии бяха нещо неизбежно, но ако някой решеше да им помогне, положението можеше да стане катастрофално.

Стана и започна да се разхожда из тясната палатка. Денг бе най-подозрителният. Конкуренцията между фирмите беше голяма. Ако

Транстерън Стийл се окажеше неефективна и лошо работеща компания, рискуваше да загуби лиценза си — от това щяха да спечелят компанията на Денг и самият Денг.

Но Денг беше твърде очевиден избор. Всеки би могъл да е отговорен. Дори и незначителният Лърнър би могъл да има своите мотиви. Нямахме на кого да се довери. Или пък да обвини туземците с техните магии? Не беше изключено да оказват някакво подсъзнателно психическо въздействие на хората му.

Излезе пред палатката и огледа огромния лагер, в който бяха настанени десетките работници. Кого би могъл да обвини? Как да разбере кой е виновен?

Откъм хълмовете пак долиташе първобитното барабанене на туземците. Пред очите му все още се издигаха покритите със сняг, наранени и пометени от лавините склонове на планината без име.

Тази нощ не спа добре.

На следващия ден работата започна както обикновено. Огромните транспортни камиони, пълни с химикали за фиксиране на околните блата се подредиха един зад друг. Появи се и Денг, облечен в кафяви панталони и розова военна риза.

— Здравсти, шефе — поздрави той. — Бих искал да дойда с вас, ако не възразяваш.

— Не възразявам — отговори Морисън, докато преглеждаше някакви документи.

— Благодаря. Обичам такива операции — каза Денг и се настани в челната машина за проправяне на път до картографа. — Като ги наблюдавам, изпитвам гордост, че съм човек. Пресушаваме огромни блата и на тяхно място един ден ще никне пшеница.

— Взе ли картата? — попита Морисън Ривера, помощник-началник на смяната.

— Ето я — обади се Лърнър и му я подаде.

— Да — продължи Денг. — Блатата ще станат пшеничени ниви. Чудо на науката. А каква изненада ще бъде всичко това за обитателите на тези блата! Представи си само как ще се почувстват няколкото десетки вида риби, земноводни, птици и гадинки, когато установят, че

водният им рай изведнъж се втвърдява върху тях! Съвсем буквално. Но, разбира се, те ще се превърнат в чудесна тор за посевите.

— Добре, да тръгваме — нареди Морисън. Конвоят потегли, а Денг махна весело с ръка. Ривера се качи на следващия камион в движение, а Флин, началникът на смяната, ги настигна с джипа си.

— Чакай малко — каза му Морисън и отиде до джипа. — Искам да държиш Денг под око.

Флин го изгледа учудено.

— Да го държа под око?

— Точно така — Морисън потри длани смутено. — Не го обвинявам в нищо, държа да подчертая. Все пак, напоследък имахме твърде много нещастни случаи, а ако някой има интерес да се провалим...

Флин се усмихна разбиращо.

— Ще го наблюдавам, шефе. Не се безпокой за тази операция. Може пък да отиде при рибите, за които говори непрекъснато.

— Без груби изпълнения.

— Разбира се, шефе. Разбирам те много добре.

Джипът изръмжа и Флин потегли нататък, за да догони началото на колоната. Камионите се занизаха в продължение на половин час, след което и последният се изгуби от поглед. Морисън се върна в палатката си, за да напише доклада за работата.

Вместо това обаче се улови, че гледа втренчено радиостанцията и очаква да му се обади Флин. Ако Денг се издадеше по някакъв начин! Ако допуснеше съвсем малка грешка, която да докаже, че той е виновният! Тогава щеше да има всякакво право да го разкъса на парчета.

Радиостанцията извъня след около два часа и Морисън удари коляното си, когато се спусна, за да вземе слушалката.

— Говори Ривера. Имаме проблем, господин Морисън.

— Слушам.

— Челната машина се заблуди. Не ме питайте как е станало. Мислех, че картографът знае накъде ни води. Плаща му се предостатъчно.

— Добре де, какво се е случило? — изкрещя Морисън.

— Попаднахме на някаква тънка твърда кора. Когато конвоят стъпи на нея, тя се пропука. Отдолу имаше рядка тиня. Загубихме

всички камиони, без шест.

— Флин къде е?

— Успяхме да измъкнем доста от хората, но него го няма сред тях.

— Добре — въздъхна Морисън тежко. — Добре. Чакайте там. Ще ви изпратя амфибиите. И слушай... дръж под око Денг.

— Това е невъзможно — отговори Ривера.

— Защо?

— Защото беше в челната машина. Нямахме никакъв шанс да оцелее.

Мъжете в лагера на работниците бяха намръщени и ядосани заради поредната загуба и имаха нужда от нещо осезаемо, на което да изкарат яда си. Набиха някакъв пекар, защото хлябът му имал странен вкус и едва не линчуваха контролър по водата, защото се навъртал край големите машини, където нямал никаква работа. Това обаче не ги бе удовлетворило и започваха да поглеждат към селището на туземците.

Диваците от каменната ера бяха построили нов стан на скалите недалеч от лагера, и в него се бяха настанили мъдреци и магьосници, за да прокълнат демоните, дошли от небето. Там-тамите им биеха ден и нощ, а работниците говореха, че трябва да ги вдигнат във въздуха, за да ги накарат да пазят тишина.

Морисън продължаваше да ги притиска с работата. Проправяха пътища, които след седмица се оказваха негодни. Храната се разваляше невероятно бързо, а никой не искаше да яде местни продукти. По време на една буря върху електрическата централа падна мълния, въпреки гръмоотводите, които бе оставил лично Лърнър. Възникналият вследствие на това пожар опустоши половината лагер, а когато пожарникарите отидоха да вземат вода, се оказа, че близките потоци тайнствено са пресъхнали.

Направиха втори опит да взривят планината без име, но успеха само да предизвикат няколко свлачища. Оказа се, че петима работници, седнали да пият бира без разрешение на близкия склон, са били затрупани. След този случай сапъорите отказаха да залагат повече заряди в планината.

А от Земята се обади пак.

— Морисън, точно какво не е наред? — попита господин Шотуел.

— Казвам ти, не знам — отговори Морисън.

— Възможно ли е да мислим за саботаж?

— Възможно е — каза Морисън. — Всичко това не би могло да е изцяло естествено. Ако някой пожелае, би могъл да причини много щети... да заблуди колона, да постави зарядите не както трябва, да прекъсне гръмоотводите...

— Подозираш ли някого?

— При мен работят повече от пет хиляди души — отвърна Морисън замислено.

— Знам това. Слушай внимателно. Бордът на директорите взе решение да ти даде допълнителни пълномощия при тази извънредна ситуация. Можеш да направиш всичко, стига да свършиш работата. Ако се налага, арестувай половината лагер, взриви селището на туземците, каквото намериш за необходимо. Освободен си от всякаква отговорност пред закона. Готови сме да платим и значителна премия. Работата обаче трябва да бъде свършена.

— Знам — отговори Морисън.

— Да, но не знаеш колко важен е за нас Обект 35. Казано строго поверително, компанията ни претърпя сериозни загуби на други места. Провалихме се с няколко съдебни дела, застрахователите отказаха да покрият щетите от природни бедствия. В сегашния проект сме хлътнали твърде дълбоко, за да се откажем с лека ръка. Просто трябва да доведеш нещата докрай.

— Ще направя всичко, което е по силите ми — отговори Морисън и прекъсна връзката.

Същия следобед се взриви складът за гориво. Бяха унищожени 50 тона Д12, а пазачът на склада бе убит на място.

— Извадил си късмет — каза Морисън мрачно на Лърнър.

— Така е — съгласи се Лърнър. Лицето му все още беше посивяло и изпоцапано със сажди. Той си наля глътка. — Ако бях минал оттам десет минути по-късно, сега щях да съм в супата. Не звучи никак успокояващо.

— Извадил си късмет — повтори Морисън замислено.

— Знаеш ли... когато минах покрай склада, земята под краката ми беше топла — каза Лърнър. — Тогава не ми направи впечатление, но сега си го спомням. Възможно ли е под повърхността да има някаква вулканична дейност?

— Не — отвърна Морисън. — Нашите геолози проучиха всеки квадратен сантиметър от този терен. Под нас има солиден гранит.

— Хъм... — промърмори Лърнър. — Мори, струва ми се, че трябва да ликвидираш туземците.

— Защо?

— Защото те са единственият фактор, върху който нямаме контрол. Всеки в лагера наблюдава всеки друг. Трябва да са туземците! Вече е доказано, че съществува психическо въздействие и че то е най-силно изразено при примитивните същества.

Морисън кимна.

— Да не би според теб експлозията в склада за гориво да беше причинена от полтъргайт?

Лърнър се намръщи и се вгледа в лицето на Морисън.

— А защо не? Струва си да се провери.

— И след като могат да подпалят този склад, значи могат да направляват взрив, да отклонят колона камиони и така нататък?

— Ако приемем хипотезата, вероятно е да могат.

— Тогава защо се занимават с дреболии? След като са в състояние да направят всичко това, защо не ни издухат от планетата и толкова?

— Изглежда възможностите им не са неограничени — отбеляза Лърнър.

— Глупости. Тази теория е твърде сложна. Много по-лесно е да приемем, че някой тук не желае работата да бъде доведена докрай. Може би някоя от конкурентните фирми е платила на някого, за да го прави. Може да става дума за побъркан. Така или иначе това е жив човек, който може да провери къде и как са поставени зарядите, който умее да чертае трасета за пътища, който ръководи...

— Чакай малко. Ако намекваш, че...

— Не намеквам нищо — прекъсна го Морисън. — Ако се чувстваш несправедливо обвинен, съжалявам. — Той излезе от

палатката и извика двама работници. — Затворете го някъде и се погрижете да не излиза от там.

— Превишаваш правата си — извика Лърнър.

— Добре.

— И освен това грешиш. Не съм виновен аз, Мори.

— В такъв случай, съжалявам. — Махна на работниците и те отведеха Лърнър.

Два дни след това започнаха свличанията. Геолозите не бяха в състояние да обяснят какво ги е породило. Смятаха, че неуспешните взривове може да са образували дълбоки пукнатини в скалата и така нататък.

Морисън се опитваше да продължава работата, но работниците не се подчиняваха. Някои от тях бълнуваха за летящи предмети, пламтящи ръце на небето, говорещи животни и машини с разум. Тези бълнувания привличаха много слушатели. Не беше безопасно да се разхождаш из лагера по мръкнало. Самоназначили се пазачи стреляха по всичко, което помръдне, а и по доста неща, които стояха напълно неподвижно.

Морисън не се изненада особено, когато късно една вечер завари лагера обезлюден. Знаеше, че хората неминуемо ще предприемат нещо. Седна в палатката си и зачака.

След малко се появи Ривера и седна.

— Задават се проблеми — каза той.

— Какви проблеми?

— За туземците. Момчетата тръгнаха към селото им.

Морисън кимна.

— Защо тръгнаха?

Ривера издиша дима от цигарата си и отговори:

— Нали познаваш лудия Чарли? Онзи, който непрекъснато се моли. Е, той се закле, че видял един туземец да стои край палатката му. Туземецът му казал: „Всички вие от Земята ще умрете.“ И изчезнал.

— Сред облак дим? — попита Морисън.

— Аха — отговори Ривера и се засмя. — Струва ми се, че във всичко това наистина има облак дим.

Морисън си спомняше Чарли. Пълен истерик. Типичен случай, когато дяволът шепне на някого на собствения му език и съвсем отблизо.

— Кажи ми — подкани го Морисън, — вещици ли ще ловят? Или магьосници супермени?

Ривера се замисли и отговори:

— Мисля, че им е все едно.

В далечината се разнесе силен трясък.

— Взели ли са експлозиви? — попита Морисън.

— Не знам. Предполагам, че да.

Безумие, помисли си шефът. Неуправляема тълпа. Денг би казал: „Когато се съмняваш, винаги убивай сенките. Човек никога не знае какво са намислили.“

Но Морисън беше доволен, че хората му са предприели този ход. Латентни психични сили... кой би могъл да знае със сигурност?

Половин час по-късно първите работници започнаха да се връщат. Крачеха бавно, не разговаряха помежду си.

— Е? — попита ги Морисън. — Справихте ли се с всичките?

— Не, господин Морисън — отговори един от тях. — Не успяхме дори да се доближим.

— Какво стана? — Изведнъж го обзе страх.

Дойдоха още мъже. Стояха мълчаливи, гледаха право пред себе си.

— Какво стана? — изкрещя Морисън.

— Не успяхме да се доближим до селото. Някъде по средата на пътя склонът пак започна да се свлича.

— Пострада ли някой?

— Не, господин Морисън. Не се свлече върху нас. Затрупа селото им.

— Лошо — поклати глава Морисън.

— Да, господине. — Мъжете стояха на групи и го гледаха с очакване. — Какво ще правим сега?

Шефът затвори очи за миг и каза:

— Приберете се по палатките си и чакайте.

Силуетите им се сляха с тъмнината. Ривера го погледна въпросително.

— Доведи Лърнър — нареди Морисън.

Когато Ривера се отдалечи, той включи радиостанцията и започна да вика предните постове.

Предчувстваше, че ще се случи нещо, така че ураганът, който се изви над лагера половин час по-късно, не го изненада напълно. Успя да качи хората си на корабите преди вятърът да отнесе палатките.

Лърнър влезе в радиокабината на флагманския кораб при Морисън и го попита:

— Какво става?

— Ще ти кажа — отвърна Морисън. — На десет мили от тук изригва верига от угаснали вулкани. Метеоролозите съобщават за приливна вълна, която ще залее целия континент. На тази планета не би трябвало да се очакват земетресения, но предполагам, че си усетил първия трясък. Това е само началото.

— Но какво е всичко това? Каква е причината?

— Още ли не си се свързал със Земята? — попита Морисън радиста.

— Опитвам се.

Нахълта Ривера.

— Остават още две секции — докладва той.

— Когато всички се качат на корабите ми кажи.

— Но какво е всичко това? — извика Лърнър. — Пак ли съм виновен аз?

— Искам да ти се извиня — каза Морисън.

— Хванах нещо — обади се радистът. — Чакайте...

— Морисън! — извика Лърнър. — Отговори ми!

— Не мога да го обясня. Не ми го побира в главата. Денг би могъл да го направи.

Морисън затвори очи и си представи Денг. Усмиваше се презрително и го съветваше: „Прочети сагата за медузата, която сънувала, че е бог. След като излязла от океана, супермедузата, която нарекла себе си «човек», решила че е по-висша от всичко останало, само защото имала голям нагънат мозък. След като ѝ хрумнало това, тя избила рибите в моретата и зверовете в горите. Избила ги без остатък, без да се съобразява с намеренията на природата. След това започнала да дълбае дупки в планините и да издига тежки градове върху стенещата земя, да покрива тревата с бетонна престилка. После, след като медузите се намножили извън всякаква мярка, започнали да се

пренасят на други планети, където рушали планини, правели изкуствени равнини, местели цели гори, пренасочвали реки, топели ледници, оформяли континенти, копаели нови морета и по този начин обезобразявали планетите, които са най-достойното творение на природата. Природата действа бавно и е уморена от старост, но пък реакцията ѝ е сигурна. И така, на природата скоро ѝ дошло до гуша от нахалната медуза и претенциите ѝ за божественост. В един момент кожата на поредната планета, която медузата се заела да надупчи, отхвърлила натрапниците, изхвърлила ги като буболечки. Тогава медузата с изумление разбрала, че през цялото време е била подвластна на неведоми сили, на равна нога с всички останали същества от блатата и равнините, че не е по-лоша от цветята и не е по-добра от бурените, че на вселената ѝ е все едно дали медузата ще живее или не и че всичките ѝ дела не са нищо повече от следите, които насекомото оставя в пясъка.“

— Отговори ми! — настоя Лърнър умолително.

— Мисля, че планетата не ни иска — каза Морисън. — Мисля, че ѝ писна от нас.

— Свързах се със Земята. Говори, Мори — извика радистът.

— Шотуел? Слушай, не можем да продължим — извика Морисън в слушалката. — Ще евакуирам хората си, докато все още имам време. Сега не мога да ти обясня... Нямам представа дали ще успея да...

— Планетата е неизползваема, така ли? — попита Шотуел.

— Да. Няма шанс. Надявам се, това няма да се отрази на фирмата прекалено...

— По дяволите фирмата! — извика Шотуел. — Нямах представа какво става тук. Чувал си за проекта Гоби, нали? Всичко е в развалини, до последната постройка. И не сме само ние. Не знам какво е това, просто не знам. Извинявай, говоря несвързано, но откакто потъна Австралия...

— Какво?

— Да, потъна, казвам ти. Може би трябваше да се подготвим след ураганите, но земетресенията... не, вече никой не знае какво става.

— Ами Марс? Венера? Алфа Кентавър?

— Навсякъде е едно и също. Но това не може да е краят, нали Морисън? Човечеството...

— Ало? Ало? — извика Морисън.

— Какво стана? — попита радистът. — Ще опитам пак.

— Не си прави труд — спря го Морисън.

В този момент нахълта Ривера.

— Всички са по корабите — докладва той. — Люковете са затворени. Можем да тръгваме, Морисън.

Всички го гледаха в очакване.

— Можем — каза той. — Но няма къде да отидем.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.